

Itinerar muzical Clujean

Clujul muzical este un loc de permanentă reîntâlnire cu arta sunetelor interpretată la o ridicată ștachetă calitativă. Cel mai adesea, aceasta este asigurată de instituțiile profesioniste de concerte; iată însă că în cadrul Conservatorului „George Dima“, în plăcuta ambianță de intimitate a studioului de concert, se desfășoară o ambițioasă stagiune punctînd de foarte multe ori hotărîtor o desfășurare muzicală care nu suferă de sărăcie, de improvizaje, de inadecvare sau stereotipie. Și într-adevăr, o stagiune în adevăratul sens al cuvîntului se desfășoară sub emblema acestei renumite instituții de învățămînt, susținută cu forțe proprii de studenți și profesori, mulți dintre ei interpreți deja de prim rang ai țării, mulți dintre ei forțe interpretative în plină afirmare, în deplină recunoaștere valorică.

Am putut astfel asista recent la un concert organizat și oferit de Conservator participanților la un simpozion internațional organizat de Universitatea Babeș-Bolyai, concert purtînd evident amprenta unei ample desfășurări de forțe interpretative de calitate, arătînd pe scurt însă bine condensat tot ceea ce are mai bun această instituție. Programul a fost deschis de orchestra de cameră „Dinu Lipatti“ condusă de excelentul dirijor care este Casiu Barbu, oferînd publicului numeros în sală, *Divertissementul KV 176* de Mozart într-o execuție excelînd prin sensibilă acuratețe, printr-o inteligentă dirijare a planurilor melodice construind din subțiri, fine trăsături de arcuș, o splendidă pagină de muzică. În interpretarea formației „Collegium Musicum Academicum“, alcătuită din Aurel Marc — oboi, Ilse Herbert Laszlo — violoncel și Eugenia Botar — clavecin, am ascultat *Sonata în la minor* de Telemann, piesă de somptuoasă barocă „turnată“ într-o interpretare pe măsură. Tot o formație de cameră, alcătuită din Victoria Nicolae, Ilse Herbert și Ninuca Oșanu-Pop, a oferit o excelentă interpretare unei exemplare partituri de Haydn, *Trio în la bemol major*, partitură exemplară prin știința (corect, superior asimilată, tâlmăcită și transmisă în sală) dispunerii secțiunilor în cadrul unei deja incipiente forme clasice pentru epocă, prin măiestria îmbinării sonorităților instrumentale în ceea ce, convențional, se numește dialog sau acompaniament.

Cvartetul de studenți George Duda, Ovidiu Rusu, Marinela Boboș, Lucia Truță au oferit o interpretare intrucivă proaspătă a *Cvartetului op. 18 nr. 4* de Beethoven, părțile a doua și a treia, interpretare apropiindu-se cu neocolită îndrăzneală de subtilitățile partiturii, rezolvate fără prejudecăți însă cu promițătoare măiestrie. În interpretarea flautistului Gavril Costea, acompaniat de Angela Albert, am ascultat *Variațiuni pe o temă de Rossini* de Chopin, piesă contrapunîndu-se oarecum *Elegiei* de Fauré în excelenta interpretare a violoncelistului student Pe-

ter Szabo, acompaniat de Alexandru Melak, două lucrări de rafinament și subtilitate de scriitură, punînd în valoare, fără emfază însă, resursele instrumentelor și instrumentiștilor. Tot un student interpret de clasă, baritonul Alexandru Agache, acompaniat de Valentin Gora, a oferit publicului excelente momente de muzică interpretate cu o voce de viitor din *Evgheni Oneghin*. Încîntarea serii a oferit-o, gruparea ultimelor participări, deși total diferite ca integrare în economia programului, ca să spunem așa, totuși două momente de interes, de exemplară putere și știință de a face muzică: interpretarea oferită de Andrei Agoston și Ferdinand Weiss *Sonatei a doua pentru vioară și pian* de George Enescu, partea întâi, și participarea corului „Capella Transylvanica“ dirijat de distinsul dirijor, practician și educator care este Dorin Pop.

Fapt evident este însă că orice culminație trebuie să-și aibă pregătirea în timp, originile undeva în complexul proces de educare, de formare și obișnuire cu scena a viitorului artist concertist. Excelenta educație muzicală din Conservator este astfel anticipată de o laborioasă pregătire în Liceul de artă, educație punctată, cum e și firesc, de apariții în public. (Deja putem numi cîteva distincte incipiente personalități — pianistii Anca Mihut, Cornelia Fucec, Kalman Ladislau, violoncelistul Huros Karoly — nume începînd deja să devină binecunoscute). Am asistat astfel la un recital susținut, în paralel (interesantă și fructuoasă această modalitate de confruntare cu publicul) de eleva violonistă Gabriela Costea, din clasa a opta și Camelia Crenguța Goilă, tinăra pianistă în clasa a șaptea. Bineînțeles, la această vîrstă, judecățile de valoare și de perspectivă sînt greu de făcut; am remarca îndeosebi un ton frumos, o ținută sobră, fermă, hotărîtă, puțin crispată uneori sesizabilă și din modul cum își gîndește frazarea violonista Gabriela Costea și o spontaneitate, promițînd frumoase împliniri, a Cameliei Goilă, tinăra încă mai avînd de luptat cu o timiditate, de bun augur însă.

Stagiune clujeană nu înseamnă însă numai concerte în Cluj-Napoca. Am ascultat, de exemplu, la Muzeul de artă din capitală un excelent recital Joseph Haydn, organizat cu ocazia aniversării a 250 ani de la nașterea compozitorului austriac și avînd în program patru triouri pentru vioară, violoncel și pian. Versiunea sonoră, semnată de Victoria Nicolae, Ilse Herbert și Ninuca Oșanu-Pop, a avut acea amprentă de exactitate și superioară înțelegere a partiturilor interpretate, folosind cu sobrietate dar și cu hotărîre, cu discreție însă cu limpede reliefată oportunitate jocul de contraste asociat formei muzicale, diferitele raporturi și echilibre între instrumente și voci — modalitate conferind relief și coerență unei muzici atît de simple și de rotunde în bine gîndita ei simplitate. Într-un cuvînt, interpretarea a demonstrat știință și plăcere de a face muzică, interpretarea bucurîndu-se totodată și de excelentul ambient pentru muzică pe care il oferă sala de artă feudală a Muzeului de artă.

Viorel CREȚU